

המשרתות

יאנוש קורצ'אק, כתבים ו, עמ' 92-95
תרגום: אורי אורלב

מתוך ההנחה שהמשרתות אינן חותמות על כתביעת, וכדי שכתביעת שלנו יזכה לאהדתם של הגברות והאדוניים, אתיחס להלן במסה זו על עניינים סוציאליים לאחרונים בלבד, עבדה שלא צריכה להפליא ובדאי לא להכעיס איש.

ויבין:

השאירה שלנו חייבת להיות ליצר טפוס או סוג של יצורים אינדואליים, אם בדרך של הצלבה, או בדרך הבררה הטבעית, או באמצעות חקי ההסתגלות – העונים בשלמות על הצרכים הפיזיולוגיים, הפסיכולוגיים, האמנותיים, האסתטיים, הפורנוגרפיים, החמריים, התרבותיים והאנוכיים שלנו. זהו אינדאל שעלינו לשאף אליו בכל פוח הקיטור והחשמל ובצערת פוחות אחרים הידועים לנו בטבע, או שעדין אינם ידועים.

האינדאל יכול להיות במדה שנה זוג מכנסים כמו שהוא יכול להיות בגנו מגורים, סטודנט, מחליקים של קרח, סיגר הוואנה, שוק של כבש, בית – מרקחת פרטי, קלב פינציר, מונופול, נשיקה, הפרס הראשון בהגרלה, בשר בלי עצמות או אשה עשירה. אבל הדרך אל האינדאל קשה, הייתי אומר אפלו רצופה בגודים.

אף זה אינו צריך לרפות את דינו, ועלינו לגשת לעבודה, שהרי המטרה העומדת בפנינו היא טובת הדורות הבאים ואין דבר יפה יותר בעולם מנשות ורשה, קונצרטים מיסטריים ועבודה למען הדורות הבאים. הם יהיו אלה שיקטפו את פרות מאמצינו, ישתו את מי המעיינות של דחפינו הנפשיים, וינוחו על זרי הדפנה של השגי תבונתנו.

אל תכעסו על כך שסטיתי מן הנושא. זה קורה לי תמיד כשאני נתקף בלמוס לנאם על נושא הקרוב ללבי, או כאשר מביא אולי לידי כך הכרח לכתב מספר שורות מגדרות ולעתים גם משלם מראש...

לעצם הענין.

משרתת אינדאלית חייבת להיות יצור שמימי. אבל אינני חושב פמובר, שעליה להיות אנרגיה חסרת גוף וצורה. אני מעריך יותר מדי את נטיות לבם של האדונים והעלמים, מכדי שאפגע בגשות בזכויותיהם ובזכויות היתר שלהם הנמשכות זה דורות רבים. אולי לא התבטאתי בצורה מדיקת: אני דורש אף ורק שלמששרתת לא יהיו קרובי משפחה, לא מכורים ודידים למיניהם. כל קשרי משפחה מכנים "קשרים" משום שהם קושרים את הפלונית לאנשים האדישים כלפיה. והרי יש לה זכות מלאה לפעול, לחשב, להרגיש, לעשות בגורלה, בגרלה ובכל גופה המשפר לכל הפעילות יחד או לכל פעילות בנפרד בתחום המסבד של משק הבית ככל העולה על רוחה.

למשרתת לא צריכות להיות אם, אחיות, בנות דודה, בנות דוד, אחיניות, מישהי שהיא יכולה או עלולה לרצות לתת לה משהו מנכסיה או מן הטובין של נותני לחמה. מפני שכל מיתת עלול לנגס בהונה, האמור לשרת את צרכיה בלבד, שלא תתהלך מלקלקת או מזנחת, אלא תהיה תמיד נקיה ותראה במיטבה (יוצא מן הכלל: כאשר בעלת הבית מקנאה).

אב, אחים, בני דוד, בנות דודות או אחינים הם בבחינת חריג הנוגד את משגי התקופה ואת רוח הזמן. עד כמה צורם עלול להיות קיומם מעיד עצם העבדה, שאשרה לעתים קרובות, שהמשרתות עצמן אינן מודות בקיומם ומתפחשות להם באפן מחלט.

ידידיות או הכריות למיניהן יוצרות שורה אינסופית של פתיים, משרתות היטב את הפצת הרכילות, שהיא מסכנת במדה שנה למשרתות ולנותני לחמן; אין להן שום זכות קיום בהיותן זרות ליצורים שמימיים.

מאחר שאיני רוצה לעשות צחוק מעצמי, עלי להמנע מלהזכיר את משאלתי שלאידאלים השמימיים לא יהיו שום שאיפות להנעים לעצמם את זמנם, לבסס או לשפר את קיומם. למשל, כדי להתחתן זקוקים לחתן; כדי לזכות בחתן צריך להכיר גבר, וכדי להכירו צריכים לפגש אותו באיזשהו מקום, אצל מישהו, לשוחח אתו בפעם

הראשונה... אוי! כמה פעמים הוציא איזה נבל במרמה את כספה של המסכנה שחסכה אותו מיגיע כפיה. אוי! וי! האם לא קראנו שהם אפלו מפתים ומשכנעים נערו פשוטות וחסרות נסיון לגנב; אוי, אי, וי, אבוי! – אפלו לבצע פשע! המטבח צריך להיות סגור אחת ולתמיד בפני ארוסה של משפחת שממית – וסטליה של המקדש הביתי.

אמרת: וסטליה!

כן! מעבר לצרכי הנפש: בשול, צחצוח ידיות, כביסה, נגוב אבק, רחיצת סירים, תקון גרבים, סדור מטות, הסקת תנורים, שרות ליד השלחן, מלבד תענוגות רוחניים אלה המשפחת אינה זקוקה לשום צרכים רוחניים אחרים, ועל אחת כמה וכמה – גופניים. המזון מתקשר והוא נמשיך להתקשר תמיד. תאבונה של הוֹסְטְלִיָה השממית חב להצטמצם יותר ויותר. וכל השאר ביחס דומה.

עליה להיות בריאה – זה העקר. חזקה, זריזה, נבונה, עליזה, צעירה, יפה, תמימה, והיא תהיה כזאת אם תאות להשמע לעצות שלנו.

אמרת, שעליה להיות תמימה, אך גם נכנעת לרצון נותני לחמה! חוץ מזה היא יכולה להרשות לקצב לצבט בלחיה אם בתמורה הוא יתן לה את החתיכה הראשונה לא מצד הגנב ועוד עצם פתוספת.

עליה להיות תמימה, אני חוזר ואומר. הרי היא היא זאת הנשארת עם הילדים כאשר ההורים יוצאים בערב. הרי היא זאת המלווה את העלמה לפנימיה ובחזרה, לחוג הרקודים או מחוג הרקודים, למסבת ילדים או ממסבת ילדים. אוווו! לאיזה אמון היא זוכה מצד נותני לחמה – האם אמון זה אינו שוה ערך לנקטר אלפני של ויברציות אשר חשמליות ליצור שממית שפמוה?!

שמיעתה וראייתה של המשפחת השממית צריכות להיות מעדנות עד כדי כך שתשמע את הפקדה החרישית ביותר, ותראה את פרויר האבק הקטן ביותר פנה החשוכה והרחוקה ביותר תחת הארון הגדול ביותר עם דמדומי הערב, וכן את הצל הקל ביותר של אישביעות רצון בעיני נותני לחמה. יחד עם זאת, עליה להיות חרשת ועגרת לכל מה שנחשב סודות הבית. אלקמת עליה להיות תמיד, אך בעלת כשר בטוי עשיר בשוק, במאבק הקשוח בחנויות או עם הרוכלות ברחוב.

– האם זה הכל?

– לא – אני משיב ללא הסוס.

סרטטתי רק מתאר מקרב הדורש שפורים, השלמות והסתגויות

כפי שפבר אמרתי, קשה ליצר אידאל – קשה אפלו ליצר אותו בדמיון.

הנה, שכחתי להוסיף:

המשפחת השממית אינה חבבת לדעת לקרא.

